

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Χημικός, Προϊστάμενος

Χημικής Υπηρεσίας Πατρών

Γενικού Χημείου του Κράτους

Πάτρα, 5-12-2007

ΟΔΗΓΙΑ 67/548/ ΕΟΚ

Από το 1967 η Βιομηχανία υπόκεινται σε Νόμους για τις χημικές ουσίες αλλά χωρίς πολλά αποτελέσματα, οι κίνδυνοι ελάχιστα γνωστοί και οι πληροφορίες περιορίζονται στα όρια της Βιομηχανίας.

ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΓΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Μια πολύπλοκη και δυναμικά εξελισσόμενη νομοθεσία με πολλές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις

1. Απόφαση Α.Χ.Σ 378/94 (Οδηγία 67/548/ΕΟΚ)
Ταξινόμηση, Συσκευασία; και Επισήμανση επικινδύνων χημικών ουσιών ,
2. Απόφαση Α.Χ.Σ 265/2002. (Οδηγία 1999/45/ΕΚ)
Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων .
3. Π.Δ 445/83 (Οδηγία 76/769/ΕΟΚ)
Περιορισμοί της κυκλοφορίας στην αγορά και της χρήσης ορισμένων ορισμένων επικινδύνων ουσιών. 3

4. Κανονισμός 793/93/ΕΟΚ

Αξιολόγηση και έλεγχος των κινδύνων από τις υπάρχουσες ουσίες.

5. Κανονισμός 1488/94 /ΕΟΚ

Καθορισμός των αρχών αξιολόγησης των κινδύνων για τον άνθρωπο από τις υπάρχουσες ουσίες.

6. Απόφαση Α.Χ.Σ 17/95 (Οδηγία 93/67/ΕΟΚ)

Καθορισμός των αρχών εκτίμησης κινδύνων.

7. Απόφαση Α.Χ.Σ 273/00

Εφαρμογή & Επιθεώρηση εργαστηρίων ορθής εργαστηριακής πρακτικής.

8. Κανονισμός Ε.Ο.Κ 304/2003

Εισαγωγές & Εξαγωγές ορισμένων χημικών ουσιών

9. REACH 1907/2006 ΕΚ .

Καταχώρηση, αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων

10. Απόφαση Α.Χ.Σ 437/2005.

Περιορισμός των πτητικών οργανικών ενώσεων –VOC

11. Κ.Υ.Α Φ2/21099/2000.

Μεταφορές επικινδύνων εμπορευμάτων.

ΣΤΟΧΟΣ της νομοθεσίας είναι η προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος με θέσπιση κανόνων που αφορούν την αξιολόγηση των χημικών προϊόντων, την ταξινόμησή τους σε κατηγορίες επικινδυνότητας, τη σωστή επισήμανσή τους και την κατάλληλη συσκευασία τους, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, διακίνησης, χρήσης και απόρριψης.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ουσίες και Παρασκευάσματα που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον άνθρωπο και το περιβάλλον και ανήκουν σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες επικινδυνότητας:

1. Εκρηκτικά
2. Οξειδωτικά
3. Εξαιρετικά εύφλεκτα
4. Πολύ εύφλεκτα
5. Εύφλεκτα
6. Πολύ τοξικά
7. Τοξικά
8. Επιβλαβή
9. Διαβρωτικά
10. Ερεθιστικά
11. Ευαισθητοποιητικά
12. Καρκινογόνα
13. Μεταλλαξογόνα
14. Τοξικά για την αναπαραγωγή
15. Επικίνδυνα για το περιβάλλον

E



Εκρηκτικό

O



Οξειδωτικό

F ή F⁺



Πολύ ή Εξαιρετικά
Εύφλεκτο

T ή T⁺



Τοξικό

Xi ή Xn



Ερεθιστικό
ή Επιβλαβές

C



Διαβρωτικό

N



Επικίνδυνο για το
περιβάλλον

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ

Βερνίκια

Λάδια κοπής και αφαίρεσης καλουπιών

Βερνικοχρώματα

Αραιωτικά

Μελάνια

Χρωστικές ουσίες

Κόλλες

Ρητίνες

Συντηρητικά ξύλου

Λιπαντικά

Απορρυπαντικά

Λιπάσματα

Άλλα...

ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙ Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

I. Ταξινόμηση άρθρο 4 της ΑΧΣ 378/94 & 265/2002

Συνίσταται στον καθορισμό των κινδύνων που παρουσιάζει ένα χημικό (ουσία ή παρασκεύασμα).

- Προσδιορισμός κατηγοριών κινδύνου
- Απόδοση φράσεων κινδύνου

II. Επισήμανση 378/94 άρθρο 23 & 265/02 άρθρο 10

Πρέπει να είναι εμφανής και στην ελληνική και πρέπει να έχει

- Εμπορική ονομασία.
- Όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο του υπευθύνου της διάθεσης
- Τη χημική ονομασία της ή των ουσιών.
- Σύμβολα και ενδείξεις κινδύνου
- Τις φράσεις των ειδικών κινδύνων R.
- Τις φράσεις ασφαλούς χρήσης S.
- Την ονομαστική ποσότητα του περιεχομένου

Στόχος της επισήμανσης είναι η ενημέρωση για την ταυτότητα, τις ιδιότητες και την επικινδυνότητα του προϊόντος όταν παράγεται, αποθηκεύεται, χρησιμοποιείται ή απορρίπτεται, ώστε να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης για να προλαμβάνονται και να μειώνονται οι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον.

III. Συσκευασία 378/94 άρθρο 22 & 265/2002 άρθρο 9

- Ανθεκτική και να μην επηρεάζεται από το περιεχόμενο.
- Αποφυγή απωλειών.
- Κλείσιμο στερεό και ανθεκτικό.
- Να φέρει πώματα ασφαλείας για παιδιά (σε τοξικά, επιβλαβή).
- Ανάγλυφη προειδοποίηση κινδύνου.
- Απαγορεύεται σχήμα ή μορφή πού να προσελκύει την περιέργεια των παιδιών
- Απαγορεύεται εμφάνιση ή ονομασία πού χρησιμοποιείται για τρόφιμα, ζωοτροφές, φάρμακα, καλλυντικά.

IV. Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας

Απευθύνεται στους επαγγελματίες χρήστες ώστε να παίρνουν τα αναγκαία μέτρα που έχουν σχέση με την προστασία της υγείας και ασφάλειας.

V. Καταχώρηση 265/02 άρθρο 17.

Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (ΕΜΧΠ).

<http://www.gcs1.gr>

Αποτελεί μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τα χημικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και θεωρούνται επικίνδυνα λόγω των επιπτώσεων τους στην υγεία ή λόγω των φυσικοχημικών τους ιδιοτήτων με σκοπό την παροχή πληροφοριών σε αρμόδιους φορείς π, χ κέντρο δηλητηριάσεων ή νοσηλευτικά ιδρύματα κ.λ.π. .

ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΧΣ 378/94 άρθρο 16 και 265/02 άρθρο 17,20

Η Δνση Περιβάλλοντος της Κ.Υ του Γ.Χ.Κ έχει την αρμοδιότητα εφαρμογής της Νομοθεσίας των επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων.

- ✓ **Εναρμόνιση** της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας.
- ✓ **Έκδοση αποφάσεων** Α.Χ.Σ-Υπουργικές.
- ✓ **Οργάνωση εκπαιδευτικών Σεμιναρίων** για Χημικούς Γ.Χ.Κ.
- ✓ **Αποστολή-Ενημέρωση:** 50 περιφερειακές Χ.Υ του Γ.Χ.Κ
Αρχές (Υπουργεία Οργανισμοί)
Συλλόγους,Συνδέσμους,Επιμελητήρια
- ✓ **Λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για ασφαλή χρήση** ουσιών
- ✓ **Ζητά πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ-ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

378/94 άρθρα 22-32 265/02 άρθρο 20,20Α

□ Οι Υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της Δνσης Περιβάλλοντος καταρτίζουν και εκτελούν τακτικά και έκτακτα προγράμματα επιθεωρήσεων με προειδοποίηση, εκτός της περίπτωσης για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και περιβάλλοντος, στους χώρους παραγωγής και διακίνησης χημικών προϊόντων με σκοπό την διαπίστωση:

□ Της εφαρμογής των διατάξεων για την **ταξινόμηση, επισήμανση, και συσκευασία** των επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων.

□ Οι δειγματοληψίες, εξετάσεις, επανεξετάσεις των δειγμάτων των χημικών παρασκευασμάτων των ΑΧΣ 378/94 & 265/02 διενεργούνται κατά τρόπο ανάλογο με τις γενικές διατάξεις του Γ.Χ.Κ

❖ Πορεία Επιθεωρήσεων.

- 1.Κοινοποίηση Υποβολή γραπτής έκθεσης από επιθεωρητές στον προϊστάμενο της Χ.Υ.
- 2.Κοινοποίηση του πορίσματος από τον προϊστάμενο και στον υπεύθυνο της επιχείρησης.
- 3.Σε είκοσι ημέρες η επιχείρηση έχει το δικαίωμα να δώσει εγγράφως εξηγήσεις για τις παραβάσεις.
- 4.Εάν οι εξηγήσεις δεν κριθούν ικανοποιητικές από τον προϊστάμενο της Χ Υ εισηγείται επιβολή διοικητικών κυρώσεων .
- 5.Δέσμευση ή απόσυρση προϊόντων επιβάλλονται από την Δνση Περιβάλλοντος μετά την αποστολή του Φακέλου..

❖ Έλεγχος Δειγμάτων διαφόρων Αρχών

- Αποστολή δείγματος .
- Προσδιορισμός διαφόρων αναλυτικών παραμέτρων.
- Έλεγχος ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας.
- Επιτόπιος έλεγχος των εμπορευμάτων.
- Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως στις επιθεωρήσεις.

ΠΡΟΙΟΝ ΜΗ ΣΥΝΦΩΝΟ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

➤ Αποστέλλονται στη Δνση Περιβάλλοντος

1. Το Δ.Χ.Α.

2. Υπεύθυνη Δήλωση του εισαγωγέα ή κατόχου για επανεξέταση ή μη.

3. Σε περίπτωση μη ορθής ταξινόμησης συσκευασίας και επισήμανσης υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του εισαγωγέα ή κατόχου για την μη κυκλοφορία του προϊόντος.

➤ Η Δνση Περιβάλλοντος εκδίδει απόφαση προσωρινής ή οριστικής δέσμευσης του προϊόντος.

➤ Ακολουθεί έλεγχος από την Χ.Υ και μετά από αναφορά για την συμμόρφωση (επισήμανση, συσκευασία, κ.λ.π) το προϊόν αποδεσμεύεται και κυκλοφορεί κανονικά

➤ Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται από την Χ.Υ ενώ η απόσυρση ή δέσμευση επιβάλλεται από την Δνση Περιβάλλοντος.

➤ Ο χειρισμός όλων των πληροφοριών είναι εμπιστευτικός

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ & ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

ΑΧΣ 265/02 άρθρο 8

✓ Απαγορεύεται η **διάθεση** στην αγορά παρασκευασμάτων που δεν είναι σύμφωνα με τις ΑΧΣ. Δεσμεύονται και αποσύρονται από την κυκλοφορία λόγω μη συμμόρφωσης.

✓ Οι υπεύθυνοι για την διάθεση τους υποχρεούνται να θέτουν τα παρακάτω στοιχεία στην διάθεση της αρμόδιας αρχής, που θα είναι **εμπιστευτικά**.

1. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την ταξινόμηση και επισήμανση.

2. Πληροφορίες σχετικά με υποχρεώσεις συσκευασίας

3. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για σύνταξη του ΔΔΑ.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΙ Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ

Συμβουλευθείτε τις σημειώσεις που σας έχουν δοθεί

- ❖ Από την επισήμανση στη συσκευασία
Σύμβολα, Φράσεις ειδικών κινδύνων, φράσεις ασφαλούς χρήσης, ενδείξεις
- ❖ Γνωρίζοντας την έννοια των συμβόλων,
- ❖ Κατανοούμε την επικινδυνότητα τους από τι φράσεις R & S
- ❖ Σωστή χρήση σύμφωνα με
Σύμβολα, φράσεις και ενδείξεις

Έτσι προστατεύουμε τον εαυτό μας τους συνανθρώπους μας και το περιβάλλον.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Οι Δραστηριότητες της Χημικής Υπηρεσίας Πατρών εστιάζονται σε δύο σημεία.

❖ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

❖ ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Οι επιθεωρήσεις έγιναν με προειδοποίηση σε διάφορες επιχειρήσεις της περιοχής ευθύνης της.

➤ Βιοτεχνίες παρασκευής-διακίνησης χρωμάτων και βερνικιών

➤ Μονάδες επεξεργασίας ή διάθεσης ξυλείας.

➤ Βιοτεχνίες παραγωγής -διακίνησης Χημικών παρασκευασμάτων.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Στόχος των επιθεωρήσεων δεν ήταν ο εντοπισμός των παραβάσεων και οι συνέπειες των αλλά να δραστηριοποιηθούν οι υπεύθυνοι για την συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία ως προς την ταξινόμηση και επισήμανση, την έκδοση ΔΔΑ και την καταχώρηση στο Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΩΝ

- Έλλειψη γενικά επιστημονικού συνεργάτη (χημικού).
- Έλλειψη οργάνωσης χώρων.
- Μικρός αριθμός παραγομένων προϊόντων.
- Μικρές μονάδες με λίγους εργαζόμενους.
- Άγνοια του επικινδύνου της εργασίας.

ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- ✓ Δυσπιστία από τους επιθεωρουμένους.
- ✓ Έλλειψη ενημέρωσης σε θέματα νομοθεσίας.
- ✓ Έλλειψη διαθέσιμου υλικού.
- ✓ Μεγάλα αποθέματα συσκευασιών με ελλειψείς ενδείξεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

- Ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης .
- Συμμόρφωση των προϊόντων.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ

- ΤΕΛΩΝΕΙΟ.
- ΔΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΥΠ. ΑΝ
- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

- ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ.
- ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ
- ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ
- ΧΗΜΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Εξετάσθηκε σημαντικός αριθμός δειγμάτων διαφόρων προϊόντων

ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

- Στις Επιθεωρούμενες Μονάδες.
- Στους υπευθύνους των εξετασθέντων δειγμάτων

**Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΑΣ ΠΑΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ
ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΘΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΓΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ_ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ**

Επιβλήθηκαν πρόστιμα σε περιπτώσεις μη κανονικότητας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας